

Datum: 19. marec 2009

Ukrepi države za zaposlovanje ter transferji in subvencije posameznikom in družinam

I. UKREPI DRŽAVE ZA SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA

- PASIVNI: denarna nadomestila za brezposelne – 150 milijonov EUR
- AKTIVNI: programi aktivne politike zaposlovanja – 102,7 milijonov EUR
- INTERVENTNI: delno subvencioniranje polnega delovnega časa – 230,4 milijonov EUR

UKREPI AKTIVNE POLITIKE ZAPOSLOVANJA (APZ)

APZ predstavlja nabor ukrepov, s katerimi država aktivno posega na trg dela in odpravlja neskladja med ponudbo in povpraševanjem.

Vključitve v ukrepe APZ v letu 2008:

32.907 vključitev v ukrepe aktivne politike zaposlovanja, med drugim:

- delovni preizkus: 2.205 vključitev
- usposabljanje na delovnem mestu: 3.314 vključitev
- spodbujanje zaposlovanja težje zaposljivih brezposelnih oseb: 1.039 vključitev
- organizirali oz. sodelovali smo pri 16 zaposlitvenih sejmih.

V letu 2009 je za to namenjenih: **102,7 milijona EUR**

Ključni ukrepi APZ:

SVETOVANJE IN POMOČ PRI ISKANJU ZAPOSLOTITVE: izvaja se z namenom svetovanja in pomoči posameznikom pri iskanju zaposlitve ter seznanjanja s poklicnimi možnostmi, izvaja se poglobljena obravnava določenih skupin oseb, da se izboljšajo zaposlitvene možnosti in odpravijo ovire pri iskanju zaposlitve. Namen ukrepa je tudi predstavitev in uveljavitev aktivnosti programa aktivne politike zaposlovanja.

Aktivnosti znotraj ukrepa:

- poklicno in zaposlitveno informiranje, svetovanje in motiviranje:
 - splošno svetovanje in informiranje brezposelnih oseb
 - centri za informiranje in poklicno svetovanje (CIPS)
 - poklicna orientacija pred vključitvijo v ukrepe:
 - ugotavljanje sposobnosti učencev z multifaktorsko baterijo testov
 - tabori za Zoisove štipendiste
 - drugače o poklicih
 - zdravstveno zaposlitveno svetovanje
 - vseživljenska karierna orientacija
- pomoč pri iskanju zaposlitve:

- pomoč pri načrtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve
- usposabljanje za življenjsko uspešnost
- klubi za iskanje zaposlitve
- razvoj in izvajanje novih oblik pomoči ter predstavitev:
 - promocija aktivnosti spodbujanje novega zaposlovanja – promocija zaposlovanja starejših
 - zaposlitveni sejmi
 - vključitev brezposelnih oseb v nove in razvojne projekte
 - promocija aktivnosti programa aktivne politike zaposlovanja
 - individualna obravnava težje zaposljivih in dolgotrajno brezposelnih oseb

USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE: cilj je povečanje zaposljivosti in konkurenčnosti na trgu dela s pridobivanjem novega znanja, spretnosti in zmožnosti ter dvig izobrazbe in kvalifikacijske ravni zaposlenih in brezposelnih.

Aktivnosti v okviru ukrepa:

- programi institucionalnega usposabljanja in nacionalne poklicne kvalifikacije:
 - programi institucionalnega usposabljanja
 - nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK):
 - priprave na postopke ugotavljanja in potrjevanja NPK
 - preverjanje in potrjevanje NPK
- programi praktičnega usposabljanja:
 - delovni preizkus
 - usposabljanje na delovnem mestu
 - usposabljanje absolventov na delovnem mestu in subvencija za zaposlitev diplomantov / absolvent – aktiviraj in zaposli se!
- programi izobraževanja:
 - formalno izobraževanje
 - projektno učenje za mlajše odrasle (PUM)
- programi usposabljanja in izobraževanja zaposlenih
 - usposabljanje za večjo zaposljivost 2009-2010
 - znanje uresničuje sanje
- usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost:
 - sofinanciranje izobraževanja in usposabljanja zaposlenih za konkurenčnost in zaposljivost za obdobje 2008–2010

SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA IN SAMOZAPOSLOVANJA: spodbujanje samozaposlovanja brezposelnih oseb, ki po usposabljanju želijo uresničiti podjetniško idejo in se samozaposliti, spodbujanje zaposlovanja najtežje zaposljivih skupin brezposelnih oseb in prejemnikov denarne socialne pomoči s subvencijo zaposlitve. Vključitev v ta ukrep pomeni takojšno zaposlitev.

Aktivnosti v okviru ukrepa:

- spodbujanje samozaposlovanja:
 - pomoč pri samozaposlitvi
 - subvencije za samozaposlitev
- subvencije za zaposlitev težje zaposljivih skupin brezposelnih oseb:
 - spodbujanje novega zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb – prejemnikov denarne socialne pomoči
 - zaposli.me / spodbujanje zaposlovanja težje zaposljivih brezposelnih oseb
- povračilo stroškov dela:
 - povračilo prispevkov delodajalca
- spodbujanje prilagodljivosti delovne sile in podjetij:

- spodbujanje zaposlovanja za krajši delovni čas
- ohranitev in odpiranje novih delovnih mest:
 - delno subvencioniranje polnega delovnega časa

PROGRAMI ZA POVEČEVANJE SOCIALNE VKLJUČENOSTI: cilj je spodbujati socialno vključenost ljudi, torej uresničevati in uveljaviti aktivnosti in projekte za ustvarjanje okolja, ki bo motiviralo ljudi k aktivnosti in v katerem bodo lažje in hitreje našli delo, hkrati pa uživali tudi potrebno raven socialne zaščite. Tudi vključitev v ta ukrep pomeni takojšnjo zaposlitev.

Aktivnosti v okviru ukrepa:

- spodbujanje socialnega vključevanja in delovne aktivnosti:
 - javna dela
 - subvencioniranje zaposlitev pri izvajanju pomoči na domu ter osebne asistence
 - usposabljanje za učinkovito vključevanje invalidov in drugih funkcionalno oviranih oseb na trg dela in spodbujanje njihovih enakih možnosti in socialne vključenost
 - spodbujanje zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb 2009/2010
 - spodbujanje razvoja socialnega podjetništva

Aktualni javni razpisi:

V okviru ukrepa Usposabljanje in izobraževanje:

- **Delovni preizkus**
Delodajalec lahko pred sklenitvijo delovnega razmerja v roku od 1 tedna do največ 1 meseca preizkusi brezposelno osebo na delovnem mestu in tako spozna njena znanja, spretnosti in navade. Za leto 2009 je za program predvidenih **1,4 milijona EUR**.
- **Usposabljanje na delovnem mestu**
Delodajalec usposablja brezposelno osebo za določeno delo, in sicer od 1 do največ 3 mesecev. Delodajalec lahko tako pred sklenitvijo delovnega razmerja usposobi bodočega sodelavca ali sodelavko za delo na konkretnem delovnem mestu.

Program je hkrati namenjen brezposelnim osebam, da pridobijo nova znanja, veščine, spretnosti in delovne izkušnje, ki jim omogočajo ponovno zaposlitev oziroma vključitev v delovno okolje. Za leto 2009 je predvideno **5,1 milijonov EUR**.

V okviru ukrepa Spodbujanje zaposlovanja in samozaposlovanja:

- **Zaposli.me** oziroma Spodbujanje zaposlovanja težje zaposljivih oseb
Delodajalec pridobi subvencijo, če zaposli brezposelno osebo iz ciljne skupine za **polni** delovni čas. Na javni razpis se lahko prijavijo tržni delodajalci, ki so v preteklem poslovnem letu več kot polovico svojih prihodkov ustvarili s prodajo blaga in storitev na trgu.

Subvencija se izplača delodajalcem v enkratnem znesku po zaposlitvi brezposelne osebe in znaša:

- za 1-letno zaposlitev: **4.000 EUR**,
- za 2-letno zaposlitev: **8.000 EUR**.

Ciljne skupine:

- za 1-letno zaposlitev: starejši od 50 let, mlajši od 25 let (ki v zadnjih 6 mesecih niso imele redno plačane zaposlitve), iskalci prve zaposlitve (ki so pridobili strokovno ali poklicno izobrazbo pred manj kot dvema letoma in so vsaj 6 mesecev prijavljeni v

evidencah Zavoda), mlajši od 30 let z dokončano vsaj univerzitetno izobrazbo in imajo poklic, ki se uvršča med suficitarne, ter v zadnjih 6 mesecih niso imeli redno plačane zaposlitve, niso dosegle stopnje srednjega strokovnega izobraževanja, srednjega poklicnega, tehniškega izobraževanja oz. splošnega srednjega izobraževanja, so prijavljene v evidencah Zavoda 12 mesecev v zadnjih 16 mesecih, razen oseb, vključenih v javna dela.

- o za dveletno zaposlitev: osebe s statusom brezposelne osebe, ki so prijavljene v evidencah Zavoda več kot 24 mesecev (vključeni v javna dela niso ciljna skupina)

V okviru programa je v obdobju 2009–2011 predvideno **vključitev 3.850 brezposelnih oseb** v zaposlitev, na voljo pa je skupaj **15,4 milijona EUR**, pri čemer 85 % sredstev zagotavlja Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

- **Spodbujanje zaposlovanja za krajši delovni čas** (Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti)

Delodajalec pridobi subvencijo, če zaposli brezposelno osebo za **krajši** delovni čas. Na javni razpis se lahko prijavijo delodajalci iz tržnega sektorja, ki so v preteklem poslovnem letu več kot polovico svojih prihodkov ustvarili s prodajo blaga in storitev na trgu.

Subvencija se izplača delodajalcem v enkratnem znesku, in sicer:

- o za 1-letno zaposlitev za 6-urni delovni čas znaša **3.750 EUR**
- o za 1-letno zaposlitev za 4-urni delovni čas znaša **2.500 EUR**
- o za polletno zaposlitev za 6-urni delovni čas znaša **1.875 EUR** in
- o za polletno zaposlitev za 4-urni delovni čas znaša **1.250 EUR**.

Na razpisu je v obdobju 2009–2010 na voljo skupaj **1 milijon EUR**, pri čemer 85 % sredstev zagotavlja Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

- **Sofinanciranje usposabljanja za večjo zaposljivost 2009-2010**

Namen javnega razpisa je povečanje zaposljivosti z dvigom nivoja usposobljenosti in temeljnih veščin za zaposlene v mikro in malih podjetjih ter za zaposlene v podjetjih, ki so upravičeni do subvencij v skladu z Zakonom o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa.

Cilj javnega razpisa so:

- o dvig nivoja usposobljenosti zaposlenih oziroma preprečitve prehoda neustrezno usposobljenih v odprto brezposelnost
- o izboljšanje sposobnosti zaposlenih za prilagajanje razmeram na trgu dela
- o prilagodljivost podjetij v času gospodarske krize ter
- o povečanje zaposlitvenih možnosti.

Okvirna višina sredstev, ki bo na voljo za sofinanciranje aktivnosti izobraževanja in usposabljanja za konkurenčnost in zaposljivost, znaša skupaj **4.000.000,00 EUR**, od tega okvirno 2.000.000,00 EUR za leto 2009 in 2.000.000,00 EUR za leto 2010.

Programi aktivne politike zaposlovanja in javni razpisi se izvajajo po območnih službah z namenom odpravljanja neskladij na trgu dela skladno z razpoložljivimi finančnimi viri. Informacijo o tem, ali so za posamezne programe APZ in javne razpise še na voljo sredstva, dobijo delodajalci na območnih službah ZRSZ. O izbiri in napotitvi kandidatov iz ciljnih skupin pa se dogovorijo na pristojnem uradu za delo.

Javna dela za leto 2009 (aktivnost v okviru ukrepa Program za povečevanje socialne vključenosti):

Javna dela so namenjena aktiviranju brezposelnih oseb, njihovi socializaciji in socialni vključenosti, ohranitvi ali razvoju delovnih sposobnosti ter spodbujanju razvoja novih delovnih mest. Organizirajo se zaradi izvajanja socialnovarstvenih, izobraževalnih, kulturnih, naravovarstvenih, komunalnih, kmetijskih in drugih programov.

Okvirna višina sredstev, namenjenih za javna dela v letu 2009, je 20.350.000,00 EUR, za leto 2010 pa je predvidenih 22.395.673,00 EUR.

PROGRAMI JAVNEGA SKLADA RS ZA RAZVOJ KADROV IN ŠTIPENDIJE ZA DELODAJALCE

Neposredno in posredno sofinanciranje kadrovskih štipendij

Na podlagi Zakona o štipendiranju sklad kot izvajalec delodajalcem neposredno in posredno sofinancira kadrovske štipendije, in sicer v višini 50 % podeljene štipendije, vendar največ do višine 30 % minimalne plače.

Št. sofinanciranih kadrovskih štipendij	šolsko/študijsko leto 2007/2008	šolsko/študijsko leto 2008/2009
• posredno	820	1471
• neposredno	491	873
SKUPAJ	1311	2344*

* Podatki niso dokončni, ker postopki v okviru dveh razpisov še tečejo. Število štipendistov se lahko med letom spreminja zaradi odpovedi štipendijskih razmerij, stečajev, zaposlitve in drugih razlogov.

V letu 2009 bo sklad predvidoma objavil **dva razpisa** za sofinanciranje kadrovskih štipendij od šolskega/študijskega leta 2009/2010 do konca izobraževalnega programa v **skupni vrednosti 14 milijonov EUR**, poleg tega pa je **trenutno odprt dodatni razpis za posredno sofinanciranje kadrovskih štipendij** za 2008/2009 do konca izobraževalnega programa v skupni vrednosti **3 milijone EUR**.

Izobraževanje in usposabljanje za konkurenčnost in zaposljivost

Cilj programa je spodbujanje razvoja človeških virov v podjetjih, še posebej dvig izobrazbene strukture in usposobljenosti zaposlenih.

Sklad je v letu 2008 objavil svoj prvi razpis za sofinanciranje izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v vrednosti **8 milijonov EUR**, preko katerega bo sredstva prejelo **351 podjetij**. Naslednji razpis te vrste bo predvidoma objavljen v letu 2010.

Predmet razpisa je sofinanciranje stroškov izobraževanja, potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij in usposabljanja zaposlenih ter njihovih potnih stroškov. Namen razpisa je **zvišati raven usposobljenosti zaposlenih** zaradi ohranjanja zaposlitve in preprečevanja prehoda neustrezno usposobljenih in/ali presežnih delavcev v odprto brezposelnost, izboljšati prilagodljivost zaposlenih, povečati zaposlitvene možnosti zaposlenih in vzpodbujati razvoj človeških virov v podjetjih in organizacijah.

Zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja (v pripravi)

Cilj programa je spodbujanje izobraževanja in učenja odraslih in s tem prispevati k uresničevanju Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Sloveniji do leta 2010. Namen razpisa je zmanjšati izobrazbeni primanjkljaj in povečati udeležbo odraslih v izobraževanju, s čimer se bo izboljšala splošna izobrazbenost odraslih in dvignila izobrazbena raven do 12 let uspešno končanega šolanja, kar povečuje njihove zaposlitvene možnosti.

Razpis bo namenjen odraslim osebam, ki bodo z izobraževanjem pridobili višjo raven izobrazbe v okviru srednješolskega izobraževanja.

Sklad bo javno povabilo do porabe sredstev objavil v letu 2009 za programe izobraževanja v šolskih letih 2007/2008, 2008/2009 in 2009/2010. Skupna vrednost javnega povabila bo predvidoma **6,2 milijona EUR**, predvideno število upravičencev pa je **6.000**.

Mentorske sheme (v pripravi)

Cilji programa so vzpodbujanje razvoja človeških virov v podjetjih, izmenjava internega znanja in vzpodbujanje internih mentorskih shem za prenos znanja na novozaposlene.

Namen javnega povabila bo vzpodbujanje podjetij, da vlagajo v zaposlene preko internih izmenjav znanja svojih zaposlenih, vzpodbujanje in promoviranje neformalne oblike pridobivanja znanja za zaposlene ter poudarek na znanju, ki ga obogatijo delovne izkušnje.

Sklad bo prvo javno povabilo za pilotni projekt objavil v letu 2009 v skupni vrednosti **0,25 milijona EUR**.

Praktično usposabljanje z delom za vajence, dijake in študente (v pripravi)

Cilja programa sta dvigniti kakovost vzgojno-izobraževalnega sistema na celotni vertikali in sistema usposabljanja na podlagi programov različnih oblik učenja, ki izražajo pestrost, prožnost, dostopnost, konkurenčnost in odzivnost ponudbe, in povečati udeležbo posameznika v procesu izobraževanja in usposabljanja in s tem dvigniti njegovo izobrazbeno raven ter posledično zagotoviti tudi večjo zaposlitveno možnost in mobilnost.

Sklad bo program pričel izvajati v letu 2009, ko bosta predvidoma objavljena **dva razpisa** v skupni vrednosti **11,5 milijona EUR**. Predvideno število upravičencev je **2.400**, predvideni znesek spodbude za delodajalce pa **500 EUR za vajence in dijake** ter **800 EUR za študente** (dejanska višina bo odvisna od števila prejetih vlog).

Delovno kroženje zaposlenih (job rotation) (v pripravi)

Cilji programa so vzpodbujanje razvoja človeških virov v podjetjih, še posebej izobrazbene strukture in usposobljenosti zaposlenih, z namenom povečevanja zaposljivosti in mobilnosti delavcev na eni ter krepitve konkurenčnosti delodajalcev na drugi strani.

Sklad bo v letu 2009 izvedel javni razpis za podjetja za izvedbo pilotnega projekta. V okviru projekta se bodo izvajalcem krili stroški nadomestne zaposlitve za čas, ko bo zaposlena oseba na usposabljanju in bo zaradi tega izključena iz delovnega procesa. Upravičeni bodo tudi stroški plače novozaposlenega za enomesečno uvajanje. Predvidena vrednost razpisa bo 0,6 milijona €.

Kompetenčni centri za razvoj kadrov (v pripravi)

Cilji programa so zvišanje kvalifikacijske strukture kadra, že zaposlenega v perspektivni panogi, kar bo omogočilo pridobivanje novih znanj, veščin in posledično kompetenc za večjo konkurenčnost panoge na trgu preko izvedbe izobraževanj in usposabljanj ter promocija zaposlovanja v posamezni perspektivni panogi z namenom pridobivanja oz. preusmerjanja novih kadrov iz drugih panog, kot tudi vlaganje v bodoče usposobljene kadre, ki so še v procesu šolanja.

Sklad bo razpis, na katerega se bodo lahko prijavi konzorciji podjetij, objavil v drugi polovici leta 2009, vrednost razpisa pa bo **predvidoma 2,75 milijona EUR**.

Standard kakovosti vlaganj v človeške vire (v pripravi)

Cilji programa so krepitev potencialov ljudi za doseganje večje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in ustvarjanje kvalitetnejših delovnih mest, razvoj ustrezne institucionalne in administrativne usposobljenosti za učinkovito strukturno prilagajanje, rast, delovna mesta in ekonomski razvoj gospodarstva ter vsakega posameznika.

Namen razpisa je vzpostavitev sistemskega pristopa k vzpodbujanju večjih vlaganj v razvoj zaposlenih z namenom povečevanja konkurenčnih sposobnosti posameznikov in podjetij s predvideno vzpostavitvijo nacionalnega sistema merjenja, ocenjevanja in svetovanja o kakovosti vlaganj v človeške vire.

Sklad bo razpis objavil v drugi polovici 2009, vrednost razpisa pa bo predvidoma **2,15 milijona EUR**.

DELNO SUBVENCIONIRANJE POLNEGA DELOVNEGA ČASA (nov ukrep APZ)

Ukrep se izvaja na podlagi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, katerega cilj je ublažiti posledice prihajajoče gospodarske krize preko zagotavljanja pomoči delodajalcem in delojemalcem v primerih odločitve za skrajševanje delovnega časa.

Zakon uvaja nov instrument na področju aktivne politike zaposlovanja, in sicer subvencijo polnega delovnega časa. Ta ukrep na eni strani omogoča delavcem polno delovno dobo, na drugi strani pa zmanjšuje delodajalcem stroške plač v času krize in ščiti socialno blagajno. Za pridobitev subvencije mora delodajalec izpolniti pogoje, določene z zakonom, med drugim mora v obdobju prejemanja subvencije izplačevati plače in poravnati prispevke za socialno varnost delavcem, za katere prejema subvencijo, ne sme odpuščati delavcev iz poslovnih razlogov in za poslovno leto, v katerem je vključen v izvajanje ukrepa, ne sme odrejati nadurnega dela delavcem in ne izplačevati nagrad organom vodenja in nadzora. Če delodajalec krši te zaveze, moral vrniti subvencijo oziroma njen ustrezeni del.

Na podlagi zakona lahko delodajalec, ki zaradi ohranitve delovnih mest v skladu z zakonom o delovnih razmerjih kot polni delovni čas določi delovni čas 36 ur na teden, pridobi subvencijo za delno sofinanciranje plač v znesku 60 eurov na mesec na delavca.

Temu delodajalcu, ki z reprezentativnimi sindikati sklene dogovor o zagotavljanju dela krajši delovni čas, vendar ne manj kot 32 ur na teden, pa se zagotovi subvencija v dodatnem znesku 60 eurov na mesec na delavca za skrajšanje za štiri ure oziroma v znesku, ki je sorazmeren skrajšanju.

Za izvajanje zakona je v državnem proračunu zagotovljenih **230.400.000,00 EUR**.

Zavod RS za zaposlovanje je do 17. 3. 2009 z 207 delodajalci sklenil pogodbo o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, in sicer za 32.597 zaposlenih.

Ocenjujemo, da je na podlagi tega ukrepa ostalo v zaposlitvi od 5 tisoč do 7 tisoč zaposlenih.

DODATNI KRATKOROČNI UKREPI NA PODROČJU TRGA DELA, VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA IN SOCIALNE VARNOSTI

Socialno podjetništvo

Z javnim razpisom se zagotovi podpora približno 10 pilotskih projektov socialnega podjetništva ter hkrati zagotovi razvoj sistemske podpore socialnemu podjetništvu v Sloveniji (predpisi, strategija, usposabljanje, podporno okolje).

Načrtovano število udeležencev: **usposabljanje približno 150 oseb** za socialno podjetništvo, **zaposlitev približno 50 oseb** v pilotskih projektih; dolgoročnejši cilji bodo opredeljeni s strategijo razvoja socialnega podjetništva.

Za izvedbo je predvideno **6 milijonov EUR** iz operativnega programa (OP) Razvoj človeških virov.

Nova shema za usposabljanje zaposlenih – vavčerji

Cilj ukrepa je zagotoviti dodatna sredstva za usposabljanje zaposlenih z namenom, da si pridobijo nova znanja in kompetence ter s tem postanejo fleksibilnejši na trgu dela, ter podpreti programe

prestrukturiranja podjetij. Z ukrepom bi zaposlenim povrnilo sredstva, porabljenega za krajše usposabljanje na področjih, ki prispevajo k večji zaposljivosti.

Načrtovano število udeležencev: **13.000**, načrtovana sredstva: **8 milijonov EUR** iz sredstev OP Razvoj človeških virov.

Sofinanciranje usposabljanja zaposlenih

Ukrep je namenjen sofinanciranju usposabljanja zaposlenih v mikro in malih podjetjih ter podjetjih, ki so skrajšala polni delovni čas na 36 ur.

Načrtovano število udeležencev: **5.000**, načrtovana sredstva: **4 milijone EUR** (zagotovljeno v okviru načrtovanih ukrepov APZ).

Priprava absolventov za zaposlitev

Namen ukrepa je absolventom omogočiti usposabljanje na delovnem mestu za področje, na katerem študirajo. Po dokončanju študija v določenem roku se iste študente podpre še s subvencijo za zaposlitev pri istem ali drugem delodajalcu. S tem bi zagotovili študentom pridobivanje ustreznih delovnih izkušenj ter spodbujali njihove prve zaposlitve.

Načrtovano število udeležencev: **1.000**, načrtovana sredstva: **3 milijone EUR** iz OP Razvoj človeških virov.

POVRAČILA PRISPEVKOV DELODAJALCEM (tudi aktivnost v okviru ukrepa Spodbujanje zaposlovanja in samozaposlovanja)

Po Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti lahko delodajalci dobijo povračila prispevkov, če zaposlijo:

- brezposelno osebo, mlajšo od 26 let, ki je iskalec prve zaposlitve in je več kot 6 mesecev prijavljena pri ZRSZ ter ima suficitarni poklic
- brezposelno osebo, mlajšo od 28 let, ki je 24 mesecev prijavljena pri ZRSZ
- brezposelno osebo, prijavljeno pri ZRSZ, namesto delavca na porodniškem dopustu in na dopustu za nego in varstvo otroka
- brezposelno osebo, ki je starejša od 55 let in je več kot 12 mesecev prijavljena pri ZRSZ ter
- brezposelno osebo, prijavljeno pri ZRSZ, ki je starejša od 55 let in ima suficitarni poklic.

ZRSZ povrne prispevke delodajalca za eno leto, za brezposelne osebe, prijavljene pri ZRSZ, ki jih zaposlijo namesto delavca na porodniškem dopustu ter na dopustu za nego in varstvo otroka, pa za celotno obdobje nadomeščanja delavca, vendar ne več kot za 15 mesecev.

II. TRANSFERJI IN SUBVENCIJE POSAMEZNIKOM IN DRUŽINAM

Posameznik oziroma družina je po različnih predpisih upravičena do različnih denarnih pravic in pravic do subvencij ali znižanih prispevkov, ki so neposredno odvisni od dohodkovnega in premoženjskega položaja upravičenca.

V nadaljevanju navajamo informativni pregled in kratek opis posameznih pravic, ki so sicer natančno opredeljene v posameznih zakonih (z vidika pogojev in upoštevanja okoliščin, ključnih za upravičenost do posamezne pravice). Dodatne informacije so na voljo tudi na spletnih straneh posameznih pristojnih ministrstev.

DRUŽINE

Pravice po zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih:

Starševsko nadomestilo

- porodniško nadomestilo
- očetovsko nadomestilo
- nadomestilo za nego in varstvo otroka
- posvojiteljsko nadomestilo

Pravica do krajšega delovnega časa – država plača razliko prispevkov za socialno zavarovanje – od minimalne plače

- do 3. leta otrokove starosti
- do 6. leta starosti mlajšega otroka (če sta dva otroka)
- eden od staršev, ki neguje in varuje težje gibalno oviranega otroka ali zmerno ali težje duševno prizadetega otroka (do 18. leta starosti otroka)

Plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok

Plačilo prispevkov enemu od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok do dopolnjenega 10. leta starosti najmlajšega otroka. Pri tej pravici Republika Slovenija zagotavlja enemu od staršev plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače, kar pomeni da mu teče tudi pokojninska doba.

Starševski dodatek

Starševski dodatek je denarna pomoč staršem, kadar po rojstvu otroka niso upravičeni do starševskega nadomestila (brezposelne mamice, študentke). Pravica v polnem obsegu traja 365 dni od rojstva otroka. Starševski dodatek znaša od 1. julija 2008 dalje 188,90 evrov na mesec.

Pomoč ob rojstvu otroka

Enkratna pomoč v višini 269,90 EUR

Otroški dodatek

Je mesečni prejemek za otroke do 18. oziroma 26. leta starosti. Višina je določena glede na dohodek družine in se giblje med 19,20 in 132,50 EUR. Kadar otrok živi v enostarševski družini, se posamezni znesek otroškega dodatka poveča za 10 %.

ŠTUDENTSKE DRUŽINE, DIJAKI IN ŠTUDENTI

Študentske družine so poleg prejemkov iz naslova starševskega varstva, lahko upravičene tudi do:

Denarne socialne pomoči

Študentske družine so v primeru socialne ogroženosti lahko upravičene do denarne socialne pomoči in do izredne denarne socialne pomoči. Z izredno denarno socialno pomočjo se študentskim družinam, v primeru materialne ogroženosti, omogoča kritje izrednih stroškov, vezanih na preživetje.

Štipendije

Do državne štipendije so upravičeni dijaki in študentje, katerih mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu ne presega 60 % minimalne plače. Za tiste, ki se šolajo ali študirajo zunaj kraja svojega stalnega prebivališča pa 65%. V primerih, ko štipendist/ka ni izdelal/a letnika zaradi starševstva, mu/ji štipendija ne miruje, ampak se mu/ji izplačuje tudi za letnik, ki ga ponavlja.

Prehrana

Višina subvencije študentskega bona znaša 2,53 EUR. Študentje imajo pravico do enega subvencioniranega obroka za vsak delovni dan. Študentje starši pa imajo pravico do desetih dodatnih subvencioniranih obrokov mesečno.

Varstvo otrok

Otroci staršev, ki prejemajo denarno socialno pomoč imajo brezplačni vrtec.

Bivanje

Subvencija bivanja v javnem študentskem domu je 16,50 evrov na mesec, za bivanje v zasebnem študentskem domu 32,00 evrov na mesec, pri zasebnikih pa 40 evrov na mesec.

Študentke matere, ki v času študija rodijo, imajo pravico do podaljšanja študentskega statusa za eno leto za vsakega otroka. Študentska družina lahko zaprosi tudi za bivanje pri zasebniku s subvencijo.

Učbeniki v srednji šoli

Pravilnik o upravljanju učbeniških skladov določa, da šola zaračuna uporabnikom sklada prispevek za izposojeno učbenikov. Izposojevalnina, ki jo šola zaračuna uporabnikom sklada, za posamezen učbenik ne sme biti višja od ene tretjine cene, po kateri je šola nabavila posamezen učbenik.

Subvencioniran prevoz v srednji šoli

Dijakom in študentom višjih strokovnih šol skladno s kriteriji, pripada subvencija v višini od 7% do 70 % cene mesečne vozovnice. Znesek subvencije za posameznega upravičenca se določi na podlagi lestvice, ki upravičence razvršča v razrede glede na dohodek in oddaljenost od kraja stalnega prebivališča.

Subvencioniranje dijaške prehrane

Zakon o subvencioniranju dijaške prehrane določa, da mora vsaka srednja šola s šolskim letom 2008/09 ponuditi vsem dijakinjam in dijakom zdrav topel obrok, ki ga subvencionira država v znesku 2,42 EUR na dijaka, in to v času pouka.

DRŽAVLJANI IN DRUŽINE IZ NIŽJIH DOHODKOVNIH KATEGORIJ

Otroški dodatek

Otroški dodatek je dopolnilni prejemek za preživljanje, vzgojo in izobraževanje otroka, kadar dohodek na družinskega člana ne presega 99 % povprečne plače v Republiki Sloveniji v preteklem koledarskem letu.

Višina otroškega dodatka se giblje med 19,20 EUR in 132,50 EUR za posameznega otroka na mesec.

Štipendija

Do državne štipendije so upravičeni dijaki in študentje pri katerih povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu ne presega 60 % oziroma 65% minimalne plače.

Denarna socialna pomoč (DSP)

Z denarno socialno pomočjo upravičencem zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.

Minimalni dohodek, do katerega je mogoče pridobiti denarno socialno pomoč znaša:

- za samsko osebo in prvo odraslo osebo v družini: 221,70 EUR
- za vsako naslednjo odraslo osebo v družini: 155,19 EUR
- za otroka: 66,51 EUR
- povišanje za enostarševsko družino: 66,51 EUR.

Izredna denarna socialna pomoč

Izredna denarna socialna pomoč se lahko dodeli v izrednih okoliščinah. To pomoč se lahko dodeli tudi v primerih, ko upravičenec sicer presega "cenzus" za dodelitev denarne socialne pomoči, a se je iz razlogov, na katere ni mogel vplivati, znašel v položaju materialne ogroženosti.

Spodbujanje zaposlovanja upravičencev do DSP

Dolgotrajno brezposelne osebe, ki so prejemniki denarne socialne pomoči, in so v zadnjih 16 mesecih najmanj 12 mesecev prejeli DSP, se obravnavajo kot prednostna skupina pri zaposlovanju skozi ukrepe aktivne politike zaposlovanja (APZ).

Prejemniki denarne socialne pomoči imajo dodatne subvencije oziroma oprostitve plačil:

Oprostitev plačila naročnine za RTV

Zakon o Radioteleviziji Slovenija določa, da so plačila naročnine med drugim oproščeni:

- socialno ogroženi,
- invalidi s 100 % telesno okvaro,
- invalidi z manj kot 100 % telesno okvaro, če jim je priznana pravica do dodatka za pomoč in postrežbo.

Doplačilo dodatnega zdravstvenega zavarovanja

Prejemniki denarne socialne pomoči imajo pravico do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in jim ni potrebno plačevati dodatnega zdravstvenega zavarovanja.

Brezplačni vrtec

Zakon o vrtcih določa, da so starši, ki prejema denarno socialno pomoč po predpisih o socialnem varstvu, oproščeni plačila vrtca. To velja tudi za zasebne vrtce, ki jim pripadajo javna sredstva na podlagi Zakona o vrtcih.

Učbeniki v osnovni šoli

Učbeniki za vse otroke od 1. do 7. razreda osnove šole so brezplačni, za učbenike za 8. in 9. razred se plača največ 1/3 cene. Za vse ostale razrede velja Pravilnik o upravljanju učbeniških skladov določa, da šola zaračuna uporabnikom sklada prispevek za izposojanje učbenikov. Izposojevalnina, ki jo šola

zaračuna uporabnikom sklada, za posamezen učbenik ne sme biti višja od ene tretjine cene, po kateri je šola nabavila posamezen učbenik.

Subvencionirana prehrana v osnovni šoli

Iz državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za subvencioniranje šolske prehrane za učence, ki zaradi socialnega položaja le-te ne zmorejo plačati v celoti. Sredstva so praviloma namenjena za subvencioniranje šolske malice, lahko pa tudi za subvencioniranje drugih obrokov šolske prehrane.

Učbeniki v srednji šoli

Pravilnik o upravljanju učbeniških skladov določa, da šola zaračuna uporabnikom sklada prispevek za izposajo učbenikov. Izposojevalnina, ki jo šola zaračuna uporabnikom sklada, za posamezen učbenik ne sme biti višja od ene tretjine cene, po kateri je šola nabavila posamezen učbenik.

Subvencioniran prevoz v srednji šoli

Dijakom in študentom višjih strokovnih šol skladno s kriteriji, pripada subvencija v višini od 7% do 70 % cene mesečne vozovnice. Znesek subvencije za posameznega upravičenca se določi na podlagi lestvice, ki upravičence razvršča v razrede glede na dohodek in oddaljenost bivanja.

Subvencioniranje dijaške prehrane

Zakon o subvencioniranju dijaške prehrane določa, da mora vsaka srednja šola s šolskim letom 2008/09 ponuditi vsem dijakinjam in dijakom zdrav topel obrok, ki ga subvencionira država v znesku 2,42 EUR na dijaka, in to v času pouka.

Subvencioniranje šole v naravi

Učenci, ki si zaradi socialnega položaja ne morejo v celoti plačati šole v naravi imajo pravico do subvencije, kar se med drugim dokazuje tudi z upravičenostjo do denarne socialne pomoči.

Subvencioniranje bivanja študentov

Subvencija bivanja v javnem študentskem domu je 16,50 evrov na mesec, za bivanje v zasebnem študentskem domu 32,00 evrov na mesec, pri zasebnikih pa 40 evrov na mesec.

Pomoč s strani nevladne organizacije KARITAS

Družine: na osnovi ugotovljenega stanja in v sodelovanju z drugimi socialnimi službami pomaga predvsem s hrano, osebnimi predmeti in občasno pri plačilu osnovnih položnic. Vključeno je tudi svetovanje in pravna pomoč.

Otroci: v sodelovanju z osnovnimi šolami, občinami in strokovnimi službami pomaga osnovnošolcem pri nakupu šolskih potrebščin ter plačilu kosil in šole v naravi. V mnogih župnijskih karitas je mogoča tudi učna pomoč. V poletnem času je organizirano tudi letovanje v Portorožu in na Pohorju, katerega se vsako leto udeleži prek 200 socialno ogroženih otrok.

Starejši, bolni, invalidi: druženja, organiziranja družabnih srečanj in v obliki sofinanciranja različnih invalidskih pripomočkov. V Škofijski karitas Ljubljana pa poteka poseben program izposoje ortopedskih pripomočkov.

Pomoč s strani nevladne organizacije RDEČI KRIŽ

Socialno ogroženim posameznikom in družinam pomaga Rdeči križ Slovenije stalno in občasno zlasti s prehranskimi paketi, higienskimi pripomočki, oblačili in obutvijo, pohištvo in belo tehniko. Poleg tega skrbi za izvajanje sosedske pomoči, organizira delovanje postaj Rdečega križa, pripravlja srečanja starostnikov, organizira in koordinira obiskovanje bolnih oseb, spodbuja delovanje skupin za samopomoč in osebni razvoj ter medgeneracijskih skupin. Pomemben del socialne dejavnosti so programi pomoči za brezdomce in organizacija taborov in letovanj za otroke.

Obe humanitarni organizaciji razdeljujeta hrano iz Ukrepa dobave hrane iz intervencijskih zalog EU.

BREZPOSELNI

Denarno nadomestilo za čas brezposelnosti je namenjeno vsem, ki jim delovno razmerje ni prenehalo po njihovi krivdi. Nadomestilo za prve tri mesece prejemanja znaša 70% in za naslednje mesece 60% povprečne mesečne plače, ki so jo prejeli v 12 mesecih pred nastankom brezposelnosti. Izplačano denarno nadomestilo ne more biti nižje od 45,56 % minimalne plače in ne višje od trikratnika tako določenega najnižjega denarnega nadomestila. V času prejemanja denarnega nadomestila je posameznik vključen v obvezna zavarovanja - pokojninsko in invalidsko, zdravstveno zavarovanje, za starševsko varstvo in za primer brezposelnosti. Prispevke plačuje Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Pravica do plačila iz jamstvenega sklada

Pravico do izplačila iz jamstvenega sklada imajo delavci, ki jim je prenehalo delovno razmerje zaradi insolventnosti delodajalca ali so izgubili delo zaradi izbrisa iz sodnega registra brez likvidacije po zakonu o finančnem poslovanju, postopkih insolventnosti in prisilnem prenehanju. Upravičenci lahko prejmejo denarna sredstva v višini največ 4,5 minimalnih plač.

Vrste pravic, ki jih izplačuje sklad, so:

- **neizplačane plače** za zadnje tri mesece pred datumom prenehanja delovnega razmerja oziroma neizplačana nadomestila plač za plačane odsotnosti z dela za zadnje tri mesece pred datumom prenehanja delovnega razmerja (v višini največ 3 minimalnih plač);
- **neizplačana nadomestila plače** za čas neizrabljenega letnega dopusta, do katerega je delavec upravičen v tekočem koledarskem letu (v višini največ polovice minimalne plače) in
- **odpravnina** v višini in pod pogoji, kot jih za presežne delavce določajo predpisi, ki urejajo delovna razmerja (v višini največ 1 minimalne plače).

Brezposlene osebe oziroma družine z brezposlenim družinskim članom lahko uveljavljajo tudi vse druge pravice, kot so denarna socialna pomoč, otroški dodatek, štipendija, subvencije, vezane na šolanje otrok, ...

Brezposelne osebe se **vključujejo tudi v programe aktivne politike zaposlovanja (APZ)**. Ključni ukrepi APZ so:

- svetovanje in pomoč pri iskanju zaposlitve
- usposabljanje in izobraževanje
- spodbujanje zaposlovanja in samozaposlovanja
- programi za povečevanje socialne vključenosti

INVALIDI

Pravice po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb

- **Nadomestilo za invalidnost**

Pravico do nadomestila imajo zmerno, težje in težko duševno ter najtežje telesno prizadete osebe (v nadaljevanju: invalidi), pri katerih je prizadetost nastala v otroški oziroma mladostni dobi do dopolnjenega 18. leta starosti oziroma v času rednega šolanja, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti.

Invalid, ki ima pravico do pokojnine ali invalidnine, ima pravico do razlike med zneskom pokojnine oziroma invalidnine in zneskom nadomestila, če je znesek nadomestila višji od zneska pokojnine oziroma invalidnine.

- **Dodatek za tujo nego in pomoč**

Do dodatka je upravičen invalid, ki prejema nadomestilo in mu je za življenjske potrebe neogibna stalna pomoč in postrežba drugega, pa dodatka ne prejema že po kakšnem drugem predpisu.

Pravice po Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih

- **Dodatek za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo**

To je denarni dodatek za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in je namenjen kritju povečanih življenjskih stroškov, ki jih ima družina zaradi nege in varstva takega otroka. Pravico ima eden od staršev ali druga oseba, če ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

- **Delno plačilo za izgubljeni dohodek**

Je osebni prejemek, ki ga prejme eden od staršev, kadar prekine delovno razmerje in začne delati krajši delovni čas zaradi nege in varstva otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka. Pravico ima tudi eden od staršev, ki neguje in varuje dva ali več otrok z zmerno oziroma težjo motnjo v duševnem razvoju ali zmerno oziroma težjo gibalno oviranostjo. Dodaten pogoj je, da je državljan Republike Slovenije in ima v Sloveniji stalno prebivališče.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek lahko eden od staršev uveljavi, če se odloči, da bo zaradi skrbi za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, zapustil trg dela.

- **Pravica staršev do dela s krajšim delovnim časom in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost**

Eden od staršev, ki neguje in varuje težko gibalno oviranega otroka ali zmerno ali težje duševno prizadetega otroka, ima pravico delati krajši delovni čas od polnega do 18. leta starosti otroka. Država mu v tem primeru zagotavlja do polne delovne obveznosti plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače.

Pravico do plačila prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače do 18. leta starosti otroka ima tudi eden od staršev, ki si na podlagi svoje dejavnosti plačuje prispevke za socialno varnost za najmanj 20 ur tedensko, ter neguje in varuje težje gibalno oviranega otroka ali zmerno ali težje duševno prizadetega otroka.

- **Dopust za nego in varstvo otroka**

Ob rojstvu otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, se lahko dopust za nego otroka podaljša za dodatnih 90 dni.

Pravice po Zakonu o uporabi slovenskega znakovnega jezika

Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik v **postopkih pred državnimi organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe. Plačilo stroškov tolmača** za znakovni jezik v teh primerih **zagotovijo državni organi**, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil in izvajalci javne službe v letnih finančnih načrtih.

Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik **tudi v vseh drugih življenjskih situacijah**, v katerih bi ji gluhoti pomenila oviro pri zadovoljevanju njenih potreb. Pravico do tolmača v tem primeru lahko gluha oseba uveljavlja po lastni presoji v **obsegu 30 ur letno**, če ima **status dijaka ali študenta**, pa zaradi potreb, povezanih z izobraževanjem, **lahko skupaj največ 100 ur letno. Delo tolmača plača gluha oseba z vavčerjem**, ki ji ga izda center za socialno delo.

Pravice po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

- **Dodatek za pomoč in postrežbo**

Pravico imajo uživalci invalidske pokojnine, zavarovanci, ki so sklenili delovno razmerje ali začeli opravljati samostojno poklicno dejavnost kot slepi ali slabovidni oziroma ki postanejo med delovnim razmerjem ali opravljanjem samostojne poklicne dejavnosti slepi ali slabovidni, ter nepokretni zavarovanci, ki so zaposleni primerno svojim delovnim zmožnostim, vendar najmanj s polovico polnega delovnega časa, če nimajo pravice do dodatka za pomoč in postrežbo na kakšni drugi podlagi. Pravico imajo tudi osebe, ki so oslepele kot uživalci pokojnine.

- **Invalidnina za telesno okvaro**

Do invalidnine je zavarovanec upravičen v primeru telesne okvare.

Pravice po drugih predpisih (seznam ni popoln, popolno informacijo nudi področna zakonodaja):

- prejemniki nadomestila za invalidnost po predpisih, ki urejajo varstvo odraslih telesno in duševno prizadetih oseb so upravičeni do **oprostitve plačila upravnih taks**
- invalidi, ki vozijo izključno svojim zmožnostim prilagojeno vozilo, so upravičeni do **kritja stroškov kontrolnega zdravstvenega pregleda**; stroške krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
- ob predložitvi ustreznih dokazil so **invalidi oproščeni plačila turistične takse**
- **plačila mesečnega prispevka za RTV Slovenija** so oproščeni invalidi s 100% telesno okvaro in invalidi z manj kot 100% telesno okvaro, če jim je priznana tudi pravica do dodatka za postrežbo in tujo pomoč; pravico lahko uveljavljajo tudi osebe, ki so trajno izgubile sluh
- za izvajanje storitev prenosa poštnih pošiljk za slepe in slabovidne **ni treba plačati storitve Agenciji za pošto in elektronske komunikacije**
- od vozil, ki so nabavljena za prevoz invalidov, se **ne plačuje davka na motorna vozila**
- **dohodnine se ne plača od invalidnine, dodatka za pomoč in postrežbo ter dodatka za tujo nego in pomoč**
- zakon o dohodnini tudi določa, da se invalidu s 100% telesno okvaro prizna **zmanjšanje letne davčne osnove** v višini 16.314,90 eura letno, če mu je bila priznana pravica do tuje nege in pomoči na podlagi odločbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, centra za socialno delo ali upravnega organa, pristojnega za varstvo borcev in vojaških invalidov
- Zakon o dohodnini tudi določa, da **se zavezancu, ki vzdržujejo družinske člane, prizna dodatno zmanjšanje letne davčne osnove** za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo

UPOKOJENCI

Varstveni dodatek

Zakon o varstvenem dodatku omogoča osebam, katerih pokojnina in drugi dohodki na družinskega člana so nižji od zakonsko določenega zneska, da lahko uveljavijo pravico do varstvenega dodatka.

Tako imajo v letu 2009 pravico do varstvenega dodatka uživalci starostne, invalidske, vdovske in družinske pokojnine, če njihova pokojnina skupaj z dohodki družinskih članov v letu 2008 ne presega mesečno 422,20 evrov ali letno 5.066,40 eur na posameznega družinskega člana in če njihovo premoženje v letu 2008 ne presega 23.684,78 eur na družinskega člana. Višina varstvenega dodatka je odvisna od dopolnjene pokojninske dobe in se v določenem odstotku odmeri od razlike med pokojnino in mejnim zneskom, ki od 1. 1. 2009 znaša 436,98 eur.

Izredna denarna socialna pomoč

Center za socialno delo lahko samski osebi oziroma družini kot posebno obliko denarne socialne pomoči dodeli izredno denarno socialno pomoč, če se ugotovi, da se je samska oseba oziroma družina iz razlogov, na katere ni mogla oziroma ne more vplivati, znašla v položaju trenutne materialne ogroženosti (npr. v primerih nakupa kurjave, ozimnice ipd.)

Upokojenci, prejemniki denarne socialne pomoči so oproščeni **plačila naročnine za RTV prispevek in plačila dodatnega zdravstvenega zavarovanja.**

Oprostitve plačila socialno varstvenih storitev

Upokojenci, katerim se izvajajo socialno varstvene storitve (institucionalno varstvo oz. pomoč na domu) so lahko, v primeru nezmožnosti plačevanja teh storitev, v celoti ali delno oproščeni plačila socialno varstvene storitve.

Državna pokojnina

Pravico do državne pokojnine lahko pridobi oseba s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki nima pravice do pokojnine po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, drugih predpisih oziroma iz tujega javnega pokojninskega sistema in njeni lastni dohodki ne presegajo premoženjskega cenusa za pridobitev pravice do varstvenega dodatka. Višina državne pokojnine znaša 178,32 EUR.

PRILOGE:

1. Ključni transferji in subvencije s področja ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki so dostopni posameznikom ali družinam
2. Primeri izračunov prejemkov družin
3. Struktura predloga rebalansa proračuna MDDSZ za leto 2009 po glavnih programih
4. Predvidena sredstva za socialne transferje v letu 2009 (predlog rebalansa proračuna)

Ključni transferji in subvencije s področja ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki so dostopni posameznikom ali družinam

Vrsta transferja		Povprečno mesečno število prejemnikov v letu 2008
Starševsko nadomestilo		20.959
Pravica do krajšega delovnega časa – država plača razliko prispevkov za socialno zavarovanje – od minimalne plače		4.741
Plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok		929
Starševski dodatek		2.961
Pomoč ob rojstvu otroka		1.759
Otroški dodatek		376.648
Denarna socialna pomoč ¹		57.698
Štipendije ² :		52.601
	Državne	37.563
	Zoisove	12.978
	Kadrovske (sofinanciranje države)	2.060
Denarno nadomestilo za čas brezposelnosti		16.666
Varstveni dodatek		45.094
Državna pokojnina		16.832

¹ Povprečno mesečno število prejemnikov – odraslih in otrok v letu 2008

² Podatki na dan 31.12.2008 po Zakonu o štipendiranju

PRIMER IZRAČUNA PREJEMKOV DRUŽIN

Pregled prejemkov 4 članske družine (2 + 2)

St. otrok	2	1 osnovnošolec in 1 študent
St. odraslih	2	
St. dr. članov	4	

Družina 2+2 brez lastnega dohodka

DSP	509,91 €	denarna socialna pomoč za družino
STIPENDIJA	183,13 €	republiška štipendija
<i>DSP+STIPENDIJA</i>	693,04 €	
<i>OD ZA 1. OTROKA</i>	110,41 €	otroški dodatek 1. otrok
<i>OD ZA 2. OTROKA</i>	121,45 €	otroški dodatek 2. otrok
OD (za vse otroke)	231,86 €	skupaj otroški dodatek
Št. boni	50,06 €	upoštevanih je 20 študentskih bonov
Subv. šol. Prehrane (OŠ)	66,00 €	groba ocena stroška za malico in kosilo, ki so ga materialno šibki oproščeni
Subv. bivanja v domu	16,50 €	(subv. Pri zasebniku znaša 40 EUR, pri zasebnem štud. Domu pa 32 EUR)
Skupaj	1.057,46€	

Družina 2+2; 1 oseba prejema MP in 1 oseba začasno brezposelna - prejema den. nad. za brezposelnost

MP	451,67 €	minimalna plača neto
NDBP	495,07 €	povprečna višina den. nadomestilo za čas brezposelnosti
DSP	0,00 €	denarna socialna pomoč za družino
STIPENDIJA	183,13 €	republiška štipendija
<i>MP+DSP+STIPENDIJA+NDBP</i>	1.129,87€	
<i>POVPR. DOH/ČLANA</i>	282,45 €	
<i>OD ZA 1. OTROKA</i>	94,40 €	otroški dodatek 1. otrok
<i>OD ZA 2. OTROKA</i>	104,36 €	otroški dodatek 2. otrok
OD (za vse otroke)	198,76 €	skupaj otroški dodatek
Št. boni	50,06 €	upoštevanih je 20 študentskih bonov
Subv. šol. Prehrane (OŠ)	66,00 €	groba ocena stroška za malico in kosilo, ki so ga materialno šibki oproščeni
Subv. bivanja v domu	16,50 €	(subv. Pri zasebniku znaša 40 EUR, pri zasebnem štud. Domu pa 32 EUR)
Skupaj	1.461,19€	

Družina 2+2; 1 oseba prejema minimalno plačo (MP) in 1 oseba dolgotrajno brezposelna (nima več nad. za brezp.)

MP	451,67 €	minimalna plača neto
DSP	52,30€	denarna socialna pomoč za družino
STIPENDIJA	183,13 €	povprečna rep. štipendija za študenta
<i>MP+DSP+STIPENDIJA</i>	687,10 €	
<i>OD ZA 1. OTROKA</i>	110,41 €	otroški dodatek 1. otrok
<i>OD ZA 2. OTROKA</i>	121,45 €	otroški dodatek 2. otrok
OD (za vse otroke)	231,86 €	skupaj otroški dodatek

Št. boni	50,06 €	upoštevanih je 20 študentskih bonov
Subv. šol. Prehrane (OŠ)	66,00 €	groba ocena stroška za malico in kosilo, ki so ga materialno šibki oproščeni
Subv. bivanja v domu	16,50 €	(subv. Pri zasebniku znaša 40 EUR, pri zasebnem štud. Domu pa 32 EUR)
Skupaj	1.051,52€	

Ostalo:

Če gre za predšolskega otroka je potrebno upoštevati subvencije pri plačilu vrtca - otroci prejemnikov DSP imajo, brezplačni vrtec; če gre za predšolskega otroka, ki ne hodi v vrtec, je višina otroškega dodatka višja za 20%

brezplačni vrtec; groba ocena subv. znašala **173,76 €** mesečno (groba ocena)

Če so najemniki stanovanja lahko uveljavljajo subvencioniranje najemnine **71,00 €** mesečno (groba ocena)

Če so v družini 3 otroci so upravičeni do dodatka za veliko družino: **31,52 €** mesečno **378,26 €** (letno)

če je 4 ali več otrok pa so upravičeni do dodatka za veliko družino: **38,44 €** mesečno **461,29 €** (letno)

Struktura predloga rebalansa proračuna MDDSZ za leto 2009 po glavnih programih

	Rebalans proračuna 2008	Ocena realizacije 2008	Sprejeti proračun 2009	Predlog rebalansa 2009	Razlika Predlog rebalansa 2009-Sprejeti proračun 2009	% povečanja Predlog rebalansa 2009/Sprejeti proračun 2009	struktura
MDDSZ	1.293.349.827	1.242.155.880	1.286.077.505	1.665.197.265	379.119.760	29,5%	
Predsedovanje EU	339.713	1.077.757	0	0	0		0,0
Urejanje in nadzor sistema zaposlovanja in brezposelnosti	35.677.622	31.942.055	36.019.686	36.036.279	16.593	0,0%	2,2
Varstvo brezposelnih	100.042.580	99.679.550	98.187.504	151.515.484	53.327.980	54,3%	9,1
Aktivna politika zaposlovanja	106.991.436	48.663.417	102.767.692	331.656.775	228.889.083	222,7%	19,9
Ohranjanje kulturne dediščine	1.337.268	2.252.205	1.058.105	1.058.104	-1	0,0%	0,1
Podpora posebnim skupinam	1.571.160	1.571.160	0	1.622.438	1.622.438		0,1
Urejanje izobraževalnega sistema	337.400	337.399	253.897	350.556	96.659	38,1%	0,0
Drugi izobraževalni programi	1.081.205	1.135.603	1.031.968	1.084.646	52.678	5,1%	0,1
Pomoči šolajočim	118.848.207	108.198.470	134.386.599	127.433.281	-6.953.318	-5,2%	7,6
Urejanje in nadzor sistema socialnega varstva	16.235.991	14.287.292	14.285.072	15.496.105	1.211.033	8,5%	0,9
Varstvo otrok in družine	592.699.204	618.543.283	565.539.088	650.257.490	84.718.402	15,0%	38,9
Posebni programi pomoči prebivalstvu	1.499.993	787.229	1.505.528	1.530.284	24.756	1,6%	0,1
Izvajanje programov socialnega varstva	316.688.048	313.680.460	331.042.366	347.155.823	16.113.457	4,9%	20,8
IRSD	4.312.517	4.255.924	4.201.200	4.526.207	325.007	7,7%	0,3
SKUPAJ	1.297.662.344	1.246.411.804	1.290.278.705	1.669.723.472	379.444.767	29,4%	100,0

Predvidena sredstva za socialne transferje v letu 2009 (predlog rebalansa proračuna)

Namen	Rebalans proračuna 2008	Ocena realizacije 2008	Sprejeti proračun 2009	Predlog rebalansa 2009	% povečanja Predlog rebalansa 2009/Sprejeti proračun 2009
Transferi brezposelnim	97.705.580	99.668.715	95.850.504	149.178.484	55,6%
Subvencioniranje študentske prehrane	13.564.001	12.711.919	15.498.833	14.996.373	-3,2%
Republiške štipendije	105.284.206	95.486.550	118.887.766	112.436.908	-5,4%
Družinski prejemki in starševska nadomestila skupaj	581.574.408	607.506.965	554.250.684	638.969.581	15,3%
- <i>otroški dodatek</i>	273.540.400	275.706.554	238.383.264	276.888.717	16,2%
- <i>starševska nadomestila</i>	275.830.040	298.269.271	282.369.600	326.284.423	15,6%
- <i>drugi družinski prejemki</i>	32.203.968	33.531.140	33.497.820	35.796.441	6,9%
Zdravstveno in pokojninsko zavarovanje rejnic in rejnikov	507.120	472070	558.720	513.072	-8,2%
Rejnine	6.690.480	6.819.702	6.963.840	7.195.094	3,3%
Transferi za zagotavljanje socialne varnosti skupaj	142.673.610	136.617.094	149.362.879	156.240.477	4,6%
- <i>transferi za socialno ogrožene</i>	116.678.356	109.985.611	122.535.428	128.116.590	4,6%
- <i>transferi za varstvo duševno in telesno prizadetih</i>	25.995.254	26.631.483	26.827.451	28.123.887	4,8%
Transferi vojnim invalidom, veteranom in žrtvam vojnega nasilja	76.778.448	78.308.245	77.352.408	80.291.469	3,8%
SKUPAJ SOCIALNI TRANSFERI	1.024.777.853	1.037.591.260	1.018.725.634	1.159.821.458	13,9%
Delež v skupnih sredstvih MDDSZ (%)	79,0%	83,2%	79,0%	69,5%	